

❖ مخاطرات زیستی آتش نشانان در ایستگاه‌های آتش نشانی

شک نیست حرفه آتش نشانی یکی از سخت ترین مشاغلی است که افراد انسان دوست انتخاب می کنند. وقتی صحبت از خطرات این حرفه می شود در اغلب موارد به خطراتی اشاره می گردد که منجر به حادثه شده و کمتر از عوامل بیماریزای این شغل سخن به میان می آید .

آتش نشان ها در طول مدت خدمت بارها دچار حوادث کوچک و بزرگ می شوند و گاهی نیز در این راه جان می بازند . اما آنچه از نظرها دور می ماند بیماریهایی است که این عزیزان بعلت تماس با انواع مواد شیمیایی در هنگام آتش سوزی به آنها مبتلا می شوند که در برخی موارد منجر به ناتوانی زود هنگام ایشان می گردد.

عوامل زیان آور محیط کار :

در تمامی مشاغل عوامل و فاکتور های زیان آوری وجود دارند که می توانند افرادی را که به آن شغل اشتغال دارند دچار بیماری کنند، به این بیماری ها، بیماری ناشی از کار یا بیماری شغلی می گویند. فاکتورهای زیان آور در محیط کار افراد به چند گروه تقسیم می شوند که عبارتند از :

عوامل زیان آور فیزیکی:

عمده فاکتور هایی که وجود دارند گرما، سرما، سروصدا، افزایش و کاهش فشار و ارتعاش در محیط کار و اشعه های یونیزان و غیر یونیزان است.

عوامل زیان آور شیمیایی :

در افرادی که با مواد شیمیایی و ضد عفونی کننده تماس مکرر دارند می توانند مشکلات پوستی ایجاد کنند یا از طریق دستگاه تنفسی جذب شوند و اثراتی در این زمینه داشته باشند. گاز های بیهوشی نیز می توانند اثراتی در سیستم عصبی بگذارند.

عوامل زیان آور بیولوژیکی :

فاکتورهایی مانند قارچ ها، ویروس ها که در بعضی مشاغل و عمدتاً " مشاغلی که افراد در آن با انسان ها، حیوانات یا با گیاهان سرو کار دارن بیشتر دیده میشود.

عوامل زیان آور سایکولوژیکی یا روحی روانی :

استرس هایی که در محیط کار افراد وجود دارد و فشار های روحی و روانی که ممکن است در اثر کار به افراد وارد شود، به عنوان مثال کسانی که در محیط کارشان کارهای طولانی مدت دارند و یا اینکه دارای شیفت های کاری زیادند.

عوامل زیان آور ارگونومیک

در رابطه با عوامل ارگونومیک می توان به طراحی محیط کار اشاره کنیم. یعنی باید طراحی محیط کار به گونه ای باشد که متناسب با فرد باشد و شخص دچار اختلالات مختلف از جمله ناراحتی های اسکلتی، عضلانی نشود.

عفونت و بیماری عفونی :

عفونت : ورود، تکثیر و گسترش یک عامل عفونی بیماریزا را در بدن انسان یا جانوران عفونت می گویند. بدن در مقابل عفونت ها پاسخ نشان می دهد، ولی یک عفونت همیشه منجر به بیماری نمی شود. عفونت می تواند بصورت عفونت ناپیدا و یا به شکل عفونت آشکار باشد. عفونت ناپیدا یا مخفی : به وجود عامل عفونت در بدن یک میزبان بدون حضور نشانه های بالینی عفونت پنهان گفته می شود که از نظر آزمایشگاه مشخص می شود. مثل فلج اطفال.

بیماری عفونی : ورود، تکثیر، و گسترش عامل عفونت زا به بدن انسان یا حیوان و ایجاد علائم و نشانه های بالینی آشکار را بیماری های عفونی می گویند.

بیماری واگیردار

به آن دسته از بیماری ها می گویند که در نتیجه یک عامل بیماری زا یا فرآورده های سمی آن به وجود می آید و می تواند به صورت مستقیم یا غیر مستقیم از انسان به انسان ، یا از حشرات و حیوانات به انسان، جانور به جانور، یا از محیط به انسان یا جانوران منتقل شود.

طبقه بندی بیماریهای واگیر

یکی از بهترین روشهای طبقه بندی این بیماریها ، دسته بندی آنها با توجه به روش انتقال می باشد که از این نظر در پنج گروه جای می گیرند:

۱- بیماریهای منتقله از هوا و تنفس

الف (بیماریهای باکتریایی: مانند مخملک، آنژین چرکی، تب روماتیسمی، مننژیت باکتریایی، سیاه سرفه، سل، پنومونی .

ب) بیماریهای ویروسی : مانند آنفلونزا، سرخک، سرخجه، اوریون، آبله مرغان، مننژیت ویروسی، عفونتهای تنفسی ویروسی، سرماخوردگی، کرونا

۲- بیماریهای منتقله از طریق مدفوع

الف) بیماریهای باکتریایی: مانند تیفوئید و پاراتیفوئید، دیسانتری باسیلی، وبا

ب) بیماریهای ویروسی: مانند فلج اطفال، هپاتیت A

۳- بیماریهای منتقله از طریق حیوانات

این بیماریها شامل سیاه زخم، هاری، توکسوپلاسموزیس، سل گاوی، بروسلوز، طاعون و .. می باشد.

۴- بیماریهای منتقله از طریق تماس : بیماریهای آمیزشی (مثل سیفلیس، سوزاک، ایدز) و جرب

۵- بیماریهای منتقله از طریق حشرات : این بیماریها شامل مالاریا، سالک، تیفوس و... می باشد.

بیماری های مشترک انسان و دام

به عفونتی یا بیماری گفته می شود که تحت شرایط طبیعی از حیوانات مهره دار به انسان منتقل شود. حدود ۱۵۰ بیماری مشترک شناخته شده است. این بیماری ها ممکن است بصورت همه گیری یا بومی باشند. مثل : طاعون، هاری، سل گاوی، سیاه زخم، بروسلوز، سالمونلوز، هیداتیدوز و ...

انواع آلودگی های بیولوژیکی و عفونی :

در برخی مشاغل به سبب شرایط کار، زندگی دسته جمعی و نوع فعالیت وهم چنین تولید یا مصرف مواد گوناگون، کارکنان در معرض عوامل گسترش و شیوع عوامل بیولوژیک ممکن است به صورت یک واقعه طبیعی به دلیل مختلف نظیر کثرت جمعیت، عوامل نوپدید، تولید فراوان زباله های صنعتی و شهری، آلوده شدن وسیع منابع آب آشامیدنی

و ... رخ دهد بیولوژیکی زیان آور و در نتیجه ابتلاء به بیماریهای عفونی قرار دارند. این بیماریها، با توجه به عامل به وجود آورنده به پنج دسته تقسیم می شوند:

- بیماریهای ناشی از ویروسها مثل هیپاتیت ویروسی و هاری.
- بیماریهای ناشی از باکتریها مانند سیاه زخم ، برسلوز، کزاز، سل گاوی و ...
- بیماریهای ناشی از ریکتزیاها مانند تب کیو .
- بیماریهای ناشی از قارچ ها مثل هیستوپلاسموز و آسپرژیلوس .
- بیماریهای ناشی از انگلها مثل کرم قلابدار .

